

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QTKD THÁI NGUYÊN

ĐỖ THỊ MINH NGUYỆT

**HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU
BHXH, BHYT BẮT BUỘC ĐỐI VỚI CÁC DOANH
NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2013

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QTKD THÁI NGUYÊN

ĐỖ THỊ MINH NGUYỆT

**HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU
BHXH, BHYT BẮT BUỘC ĐỐI VỚI CÁC DOANH
NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60.34.04.10

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC
TS. Tạ Thị Thanh Huyền

THÁI NGUYÊN – 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng đây là công trình nghiên cứu độc lập của tôi, có sự hỗ trợ từ Cô giáo hướng dẫn và các Thầy Cô trong Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên và Cán bộ công chức, viên chức BHXH tỉnh Thái Nguyên. Các nội dung nghiên cứu và kết quả trong đề tài này là trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất cứ công trình nào.

Thái Nguyên, tháng 08 năm 2013

Tác giả

Đỗ Thị Minh Nguyệt

LỜI CẢM ƠN

Luận văn này được thực hiện tại Trường Đại học Kinh tế và QTKD Thái Nguyên. Để hoàn thành được luận văn này tôi đã nhận được rất nhiều sự động viên, giúp đỡ của nhiều cá nhân và tập thể.

Trước hết, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến TS. Tạ Thị Thanh Huyền đã hướng dẫn tôi thực hiện khóa luận tốt nghiệp của mình.

Xin cùng bày tỏ lòng biết ơn chân thành tới các thầy cô giáo, người đã đem lại cho tôi những kiến thức bổ trợ, vô cùng có ích trong những năm học vừa qua.

Cũng xin gửi lời cảm ơn chân thành tới Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo sau đại học trường Đại học Kinh tế và QTKD Thái Nguyên, Bảo hiểm xã hội tỉnh Thái Nguyên cùng các đồng nghiệp đã tạo điều kiện cho tôi trong quá trình học tập.

Cuối cùng tôi xin gửi lời cảm ơn đến gia đình, bạn bè, những người đã luôn bên tôi, động viên và khuyến khích tôi trong quá trình thực hiện đề tài nghiên cứu của mình.

Thái Nguyên, ngày 20 tháng 08 năm 2013

Đỗ Thị Minh Nguyệt

MỤC LỤC

TRANG PHỤ BÌA	
LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT.....	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU.....	vii
DANH MỤC SƠ ĐỒ.....	viii
MỞ ĐẦU.....	1
CHƯƠNG 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU BHXH, BHYT BẮT BUỘC.....	5
1.1. Lý luận cơ bản về BHXH, BHYT bắt buộc	5
1.1.1. Bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế bắt buộc	5
1.1.2. Quản lý thu BHXH, BHYT bắt buộc	17
1.1.3. Nội dung quản lý thu BHXH, BHYT bắt buộc	21
1.1.4. Quy trình quản lý thu - nộp BHXH, BHYT bắt buộc.....	25
1.1.5. Các nhân tố ảnh hưởng đến công tác quản lý thu BHXH, BHYT.....	27
1.2. Cơ sở thực tiễn về công tác quản lý thu BHXH, BHYT.....	29
1.2.1. Kinh nghiệm quản lý thu BHXH của một số nước trên thế giới.....	29
1.2.2. Bài học kinh nghiệm trong quản lý thu BHXH ở Việt Nam.....	35
Kết luận chương 1.....	36
CHƯƠNG 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	37
2.1. Câu hỏi nghiên cứu.....	37
2.2 Phương pháp nghiên cứu.....	37
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin.....	37
2.2.2. Phương pháp xử lý thông tin.....	38
2.2.3. Phương pháp phân tích tổng hợp.....	38
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu.....	42
2.3.1. Chỉ tiêu số thu BHXH.....	43

2.3.2. Chi tiêu số lượng lao động.....	43
2.3.3. Tính lãi chậm đóng BHXH.....	44
2.3.4. Chi tiêu tính nợ đọng.....	44
Kết luận chương 2.....	45
CHƯƠNG 3: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU BHXH, BHYT ĐỐI VỚI CÁC DOANH NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN..	46
3.1. Tình hình phát triển kinh tế xã hội tỉnh Thái Nguyên tác động đến công tác thu BHXH trên địa bàn	46
3.1.1. Khái quát đặc điểm kinh tế - xã hội của tỉnh Thái Nguyên.....	46
3.1.2. Tình hình phát triển khối doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	48
3.1.3. Những thuận lợi và khó khăn trong thực hiện công tác quản lý thu BHXH trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.....	59
3.2. Thực trạng công tác quản lý thu BHXH, BHYT bắt buộc đối với các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.....	50
3.2.1. Khái quát chung về công tác quản lý thu BHXH trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.....	50
3.2.2. Thực trạng công tác quản lý thu BHXH, BHYT của các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.....	55
3.2.3. Thực tế công tác quản lý thu BHXH, BHYT ở các doanh nghiệp tỉnh Thái Nguyên	66
3.2.4. Các nhân tố ảnh hưởng đến công tác quản lý thu BHXH, BHYT của các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.....	73
3.3. Đánh giá công tác quản lý thu BHXH, BHYT của các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.....	76
3.3.1. Những kết quả đạt được.....	77
3.3.2. Những khó khăn, tồn tại.....	77
3.3.3. Nguyên nhân của những tồn tại trong công tác quản lý thu BHXH, BHYT đối với các doanh nghiệp.....	78
Kết luận chương 3.....	79

CHƯƠNG 4: GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU BHXH, BHYT CỦA CÁC DOANH NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN	81
4.1 Mục tiêu và định hướng công tác quản lý thu BHXH, BHYT của BHXH tỉnh Thái Nguyên đối với các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh.....	81
4.1.1. Mục tiêu phân đầu trong công tác quản lý thu BHXH của tỉnh Thái Nguyên	81
4.1.2. Định hướng công tác thực hiện chính sách BHXH, BHYT.....	81
4.1.3. Định hướng công tác quản lý thu BHXH.....	83
4.2. Giải pháp hoàn thiện công tác quản lý thu BHXH, BHYT ở các doanh nghiệp	83
4.2.1. Ổn định và phát triển sản xuất kinh doanh ở các doanh nghiệp.....	83
4.2.2. Giải pháp hoàn thiện công tác quản lý thu BHXH trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.....	86
4.2.3. Các biện pháp chế tài đẩy mạnh công tác quản lý thu BHXH	91
4.2.4. Một số các biện pháp khác.....	93
4.3. Một số kiến nghị thực hiện giải pháp.....	93
4.3.1. Kiến nghị với Nhà nước, Quốc hội và Chính phủ.....	93
4.3.2. Kiến nghị với cấp ủy, chính quyền địa phương.....	94
Kết luận chương 4.....	95
KẾT LUẬN.....	96
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	98
PHỤ LỤC.....	100

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

ASXH	An sinh xã hội
BHXXH	Bảo hiểm xã hội
BHYT	Bảo hiểm y tế
BHTN	Bảo hiểm thất nghiệp
KT-XH	Kinh tế - xã hội
KCB	Khám chữa bệnh
NSNN	Ngân sách nhà nước
NHNo&PTNT	Ngân hàng nông nghiệp và phát triển nông thôn
HCSN	Hành chính sự nghiệp
DN	Doanh nghiệp
HTX	Hợp tác xã
LĐ	Lao động
NLĐ	Người lao động
SDLĐ	Sử dụng lao động
UBND	Ủy ban nhân dân
ILO	Tổ chức lao động quốc tế

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU

Bảng 3.1: Kết quả thu BHXH, BHYT toàn tỉnh giai đoạn 2010-2012.....	54
Bảng 3.2: Đơn vị tham gia BHXH, BHYT bắt buộc giai đoạn 2010-2012.....	59
Bảng 3.3: Số lượng lao động tham gia BHXH, BHYT tại doanh nghiệp giai đoạn 2010 - 2012.....	61
Bảng 3.4: Kết quả thu BHXH, BHYT của các doanh nghiệp giai đoạn 2010-2012	62
Bảng 3.5: Chỉ tiêu thu BHXH, BHYT của các doanh nghiệp giai đoạn 2010-2012	63
Bảng 3.6: Tình hình nợ BHXH, BHYT của các doanh nghiệp giai đoạn 2010-2012	64
Bảng 3.7: Tình hình chung của các doanh nghiệp điều tra	66
Bảng 3.8: Tình hình tham gia BHXH, BHYT của các doanh nghiệp điều tra.....	68
Bảng 3.9: Kết quả nộp BHXH, BHYT thực tế của các doanh nghiệp điều tra năm 2012.....	69
Bảng 3.10: Tình hình nợ BHXH, BHYT của các doanh nghiệp điều tra năm 2012	70
Bảng 3.11: Phân tích SWOT đánh giá tình hình thu BHXH, BHYT của các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.....	76

DANH MỤC SƠ ĐỒ

Sơ đồ 1: Quy trình quản lý thu - nộp BHXH, BHYT.....	25
Sơ đồ 2: Cơ cấu tổ chức bộ máy hoạt động của BHXH tỉnh Thái Nguyên.....	52